

КЕРАМИЧЕСКИЕ БРАТЯ

Григорий САНЫЧ

СВОИМИ фарфоровыми творениями они удивляли и шокировали коллег во всем мире

Среди имен, связанных с украинским художественным фарфором XX века, особое место занимают фигуры братьев Павла и Петра ИВАНЧЕНКО. В 2018 г. первому исполнилось бы 120, а второму - 110 лет. Творчество одного художника, главного инженера и директора Полонского фарфорового завода Петра Иванченко, до сих пор путают в некоторых источниках с наследием второго - Павла Иванченко, многолетнего главного художника Киевской керамической фабрики.

«Университеты» Петра

Братья Иванченко родились в с.

ФОТО З АРХІВУ

ДОСЬЕ

ИВАНЧЕНКО ПЁТР МИХАЙЛОВИЧ

(23 сентября 1908 г. - 28 апреля 1997 г.) - художник, директор Полонского фарфорового завода, основатель музея изделий полонского фарфора.

ИВАНЧЕНКО ПАВЕЛ МИХАЙЛОВИЧ

(6 января 1898 г. - 5 сентября 1990 г.) - мастер художественной керамики. Художник Будянского фаянсового завода. Занимался акварелью, рисовал пейзажи Киевщины и Роменщины.

Андріяшевська Лохвицького уезду Полтавської губернії (в нинішнє час – Роменський р-н Сумської обл.). В родині хліборобів Михайла Денисовича та Федори Степановни ІВАНЧЕНКО було шістьох дітей, тільки двоє – Павел та Петр – опинилися здатними до творчості та гончарній справі. Петр, як і старший брат, мріяв стати художником та наполегливо йшов до своєї мети. Закінчив Андріяшевську початкову школу, навчався малюванню у місцевого маляра, а потім у 1924 р. – в Глинській профшколі, що знаходилася недалеко від рідного села.

У 1928 р. Петр, отримавши аттестат техніки-технолога керамічної промисловості, вступив на навчання в Межигорський художньо-керамічний технікум (пізніше – інститут), а потім поїхав до Одеси та вступив на вечірні курси в художній інститут на факультет художньої кераміки.

Свою трудову та творчу діяльність він почав художником на Полонському фарфоровому заводі в Хмельницькій обл. Швидко до нього приєдналася жінка, Антоніна МОЙСЕЄВА, і вони стали першими спеціалістами з вищою освітою, які мали професійні знання.

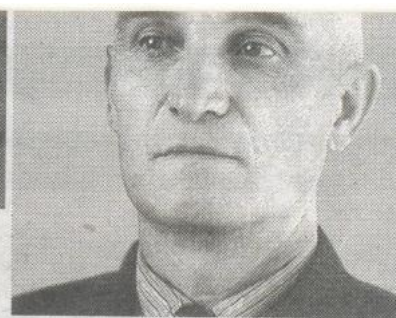

▲ ВЛЮБЛЕННІ В ФАРФОР. Пётр та Павел Іванченко, керамічних справ майстри

Пётр Іванченко став відомим як автор великих тематических ваз. В газетах та журналах у 1937 р. з'явилися статті про молодого перспективного кераміста. В той же час у художній гончарній лабораторії Києва на базі міського художнього музею проводилися творчі експерименти його братом Павлом, в результаті чого в друкованих виданнях почали згадуватися факти з життя та творчості братів Іванченко.

Пройшовши всю війну, з двома пораненнями та ще більшою жаддю до життя та творчості, Петр Іванченко повернувся знову до Полонного на свій завод, а в кінці 1963 р. вже став його директором. Під його керівництвом провели капітальну реконструкцію, і завод став одним з найбільших виробників чайно-кофейного асортименту на території Радянського Союзу.

Чайні та кофейні сервізи, декоративні тарелки та блюда, вазы робіт братів Іванченко були майже в кожній радянській родині

Відпустившись від обов'язків директора, Пётр звернувся до створення керамічних панно, якими прикрашені фасади заводських будівель, міста Полонного, Будинку культури Ново-Полонного, інтер'єри місцевих медических закладів. Найбільш значущим є ансамбль – меморіал на площі Слави міста, де він виступав і в ролі архітектора. Петр Іванченко був удостоєний звання почесного громадянина міста Полонного. Ветеран праці Петр Іванченко, загальний виробничий стаж якого становив 62 роки, до останнього дня ходив на роботу.

Труди Павла

Після закінчення Київської художньої академії Павел Іванченко працював на різних посадах як на території України, так і Грузії, був деканом художнього факультета Межигорського художньо-керамічного інституту. Після повернення до Києва на заводі «Художній керамік» займався впровадженням технології виготовлення облицовочної плитки для відновлення Крещатика, є також

входить до складу розробки фонтанів для центру столиці, ряд проектів декоративних панно для фасадів будівель, садово-паркових ваз та фонтанів, фонтанчиків для пиття, вазонів, бра, люстр, торшерів-фонтанів, огорожень та іншого.

Павел Іванченко створив у фарфорі ряд експериментальних виробів, декорированих рослинними в національній стилістиці. Ці вироби експонувалися на багатьох виставках та знаходилися в експозиції центральних київських музеїв. В останні роки наш земляк поєднував творчі розробки та технічні, виконував обов'язки інженера в НДІ Академії будівництва та архітектури УРСР. Помер Павел Іванченко 5 вересня у 1990 р. в Києві. Виробництва художника, крім київських, зберігаються в колекціях Роменського краєведческого музею, Канівського музею народного декоративного мистецтва, Державного художнього музею в Полтаві, музею народного мистецтва Гуцульщини в Коломиї, в Державному музеї етнографії в Петербурзі. **▲**